

Årsregnskap 2017

FINANSDEPARTEMENTET

Finansdepartementets årsregnskap 2017 – ledelseskommentarer

Innledning

Finansdepartementet er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører sitt driftsregnskap etter kontantprinsippet. Se for øvrig prinsippnoten til årsregnskapet.

Finansdepartementet har tre hovedoppgaver:

- Å være faglig sekretariat og rådgiver for politisk ledelse slik at finansministeren kan utøve sin konstitusjonelle rolle på en forsvarlig måte.
- Å foreslå og gjennomføre regelverksendringer slik at regelverket er hensiktsmessig og ivaretar hensyn til bl.a. økonomisk bærekraft, effektivitet, enkelhet og likebehandling.
- Å bidra til velfungerende virksomheter der forvaltningsoppgavene er delegert på en hensiktsmessig måte.

Årsregnskapet omfatter driftsregnskapet for departementet (regnskapsførrnr. 716001) samt regnskap for statens gjeldsforvaltning (regnskapsførrnr. 716002). Begge disse områdene avlegger separate S-rapporter til statsregnskapet, og er registrert som regnskapsførere med eget mellomværende med statskassen. I årsregnskapet er regnskapstall for disse to områdene aggregert for å gi et samlet bilde av aktiviteten. For å øke sporbarheten er det imidlertid i enkelte regnskapslinjer lagt inn parentesmerknad om forhold som gjelder statsgjeldsforvaltningen.

I tillegg har Finansdepartementet ansvar for bevilgninger som rapporteres samlet i Statsregnskapet (Meld. St. 3). Disse inngår ikke i departementets S-rapport til statsregnskapet. Det er bare de posteringene som rapporteres til statsregnskapet fra departementets to regnskapsførere som inngår i avlagt årsregnskap for 2017.

Finansdepartementet har det overordnede ansvar for Statens pensjonsfond, som består av Statens pensjonsfond utland (SPU) og Statens pensjonsfond Norge (SPN). Postene SPU og SPN inngår i statsregnskapet og omtales årlig i kap. 3 i Meld. St. 3. Disse fondene inngår ikke i Finansdepartementets årsregnskap.

Det er gjort enkelte tilpasninger i malen for årsregnskapet for å legge til rette for en hensiktsmessig rapportering av statsgjelden. Statsgjeldsforvaltningen har føringer direkte i kapitalregnskapet gjennom månedlige S-rapporter. I prinsippnoten til årsregnskapet er det gjort nærmere rede for dette og for regnskapsprinsippene.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, herunder rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

Finansdepartementet mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld for Finansdepartementets drift og statens gjeldsforvaltning.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

Driftsregnskapet (regnskapsfører 716001)

Departementet (ekskl. statsgjelden) disponerte i 2017 620,4 mill. kroner. Det ble benyttet 576,4 mill. kroner. Mindreforbruket på 44,0 mill. kroner skyldes i hovedsak færre prosjekter og utredninger enn lagt til grunn, noe lavere aktivitet enn planlagt i flere pågående prosjekter og utredninger, samt tidsforskyvninger i enkelte prosjekter. Mindreforbruket etter avgitte belastningsfullmakter inkludert merinntekter og mindreforbruk av avgitt tildeling, utgjør til sammen 43,0 mill. kroner, jf. note B. Det er for departementet (ekskl. statsgjelden) søkt om overføring av 43,0 mill. kroner til budsjettåret 2018.

Av departementets totale netto rapporterte utgifter til drift på 463,8 mill. kroner i artskontorrapporteringen, vedrører 426,0 mill. kroner det ordinære driftsregnskapet (ekskl. driftsutgifter knyttet til statsgjelden). Av dette utgjør 299,4 mill. kroner utbetalinger til lønn.

Det ble i 2017 innført en forenklet pensjonspremieordning for ordinære statlige forvaltningsorganer. Tidligere var hovedregelen at denne pensjonspremien ble håndtert på sentralt budsjettkapittel under Statens pensjonskasse (SPK). Finansdepartementet ble i 2017 fakturert for en arbeidsgiverandel på 12 prosent og en medlemsandel på 2 prosent. Det ble også beregnet arbeidsgiveravgift av pensjonspremien. Departementet ble budsjettmessig kompensert for omleggingen i innføringsåret. Som følge av omleggingen økte samlede driftsutgifter til lønn med om lag 32 mill. kroner. Dette må tas hensyn til ved sammenligning av regnskapstall for 2017 med 2016. Det vises til note 2 i artskontooppstillingen for nærmere informasjon om hvordan sammenligningstallene påvirkes.

Artskontorrapporteringen med noter gir utfyllende opplysninger om departementets inntekter og utgifter spesifisert etter art.

Gjeldsforvaltningen (regnskapsfører 716002)

Statsgjeldsforvaltningens oppgave er å dekke statens lånebehov til så lave kostnader som mulig, samtidig som det tas hensyn til den risiko som staten påtar seg i forbindelse med låneopptakene. Finansdepartementet ber årlig om fullmakt fra Stortinget til å ta opp statslån. For 2017 vises til Prop. 1 S (2016-2017), Innst. 2 S (2016-2017).

Statsgjelden (kontogruppe 80) økte med 6,4 mrd. kroner fra 2016 til 2017. En ny 10-årig statsobligasjon (NST479) ble utstedt, og det ble gjennomført utvidelser i eksisterende obligasjoner. I tillegg forfalt NST472 med nær 51,0 mrd. kroner i 2017. Netto endring statsobligasjoner utgjorde en økning på 7,0 mrd. kroner. Netto utestående i statskasseveksler gikk ned med 2 mrd. kroner, og innestående under kontolånsordningen viser en økning på 1,4 mrd. kroner.

Driftsutgiftene for gjeldsforvaltningen utgjorde 37,8 mill. kroner i 2017. Betaling for tjenester Norges Bank utfører på statsgjeldsområdet og utgifter til drift av statens konsernkontoordning utgjorde 35,7 mill. kroner av gjeldsforvaltningens driftsutgifter i 2017.

For 2017 var det på kap. 1650 *Statsgjeld, renter mv.*, post 01 en mindreutgift på nær 6,8 mill. kroner, bl.a. på grunn av lavere VPS-kostnader enn antatt, lavere IT-kostnader og kostnader til juridisk bistand i den operative statsgjeldsforvaltningen i Norges Bank, samt at kostnader ved forvaltningen av statens konti i Norges Bank ble lavere enn anslått. Mindreutgiften på 35,2 mill. kroner i rentekostnader (kap. 1650, post 89) fordeler seg på ulike underposter, og skyldes i hovedsak andre markedsrenter enn anslått.

Nettoføring av merverdiavgift for statsforvaltningen

I 2017 utgiftsførte Finansdepartementet 14,4 mill. kroner på kapittel 1633, post 01. Av dette ble 12,9 mill. kroner rapportert fra Finansdepartementets ordinære driftsregnskap (716001) og 1,5 mill. kroner fra statsgjeldsforvaltningens rapportering (716002).

Mellomværende

Mellomværende med statskassen utgjorde ved årsslutt 12,4 mill. kroner, mot 13,2 mill. kroner året før. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av. Statsgjeldsforvaltningens (716002) mellomværende med statskassen pr. 31.12.17 var 19 817 kroner.

Overføring fra Norges Banks overføringsfond

Ifølge retningslinjer skal det ved hvert årsoppgjør foretas en overføring fra Norges Banks overføringsfond til statskassen med et beløp svarende til en tredjedel av innestående midler i overføringsfondet. I 2017 ble det inntektsført 17,7 mrd. kroner over kap. 5351, post 85, mot nær 26,6 mrd. kroner i 2016.

Kapitalinnskudd

Det er netto utgiftsført 99,3 mill. kroner under kapitalinnskudd i 2017.

Den nordiske investeringsbanken (NIB) foretok i 2017 en kapitalinnkalling fra sine eiere. Statens kapital i NIB økte etter dette med 114,6 mill. kroner fra 362,2 mill. kroner til 476,8 mill. kroner.

Det ble i 2017 gjennomført en kapitalnedsettelse i Folketrygdfondet fra 75,3 mill. kroner til 60 mill. kroner. 15,3 mill. kroner ble som følge av dette tilbakeført til staten i 2017.

Nærmere om regnskapsrapportering for Statens pensjonsfond

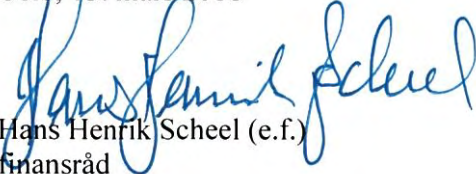
Statens pensjonsfond utland og Statens pensjonsfond Norge inngår i regnskapene til henholdsvis Norges Bank og Folketrygdfondet. Både Norges Bank og Folketrygdfondet er pålagt å rapportere regnskapsinformasjon om fondene i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).

Norges Bank (www.nbim.no) ble i 2017 revidert av revisjonsfirmaet Deloitte, mens Ernst & Young reviderte Folketrygdfondet (www.ftf.no).

Revisjon av regnskapene

Riksrevisjonen reviderer og bekrefter årsregnskapet til Finansdepartementet. Revisjonsberetningen vil bli publisert på Finansdepartementets nettside sammen med årsregnskapet så snart den foreligger og er offentlig.

Oslo, 13. mars 2018

Hans Henrik Scheel (e.f.)
Finansråd

Finansdepartementet

Prinsippnote årsregnskapet

Finansdepartementets årsregnskap er utarbeidet og avlagt etter retningslinjer fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er ført i henhold til krav i bestemmelsen punkt 3.4, og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Årsregnskapet omfatter en sammenstilling av tall for Finansdepartementets ordinære drift (regnskapsførernr. 716001) og statsgjeldsforvaltningen (regnskapsførernr. 716002). For økt sporbarhet er det i enkelte regnskapslinjer lagt inn parentesmerknad om at forholdet gjelder statsgjeldsforvaltningen.

Det er gjort visse tilpasninger i standard mal for bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen som følge av at statsgjeldsforvaltningen har føringer direkte i kapitalregnskapet gjennom månedlig S-rapport. Slike beholdningsendringer fremkommer netto i et eget avsnitt i hver av oppstillingene. I bevilgningsrapporteringen fremkommer dette i avsnittet *Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport)* og i artskontorrapporteringen i avsnittet *Netto endring i balanseposter*. Beholdningsendringer er for gjeldsforvaltningen (716002) presentert på kontogruppenivå. Nærmere spesifisering av beholdningene er gitt i egne noter. I note C til bevilgningsrapporteringen og i note 9 til artskontorrapporteringen fremkommer saldo spesifisert pr. balansekonto ved inngangen av året og ved utgangen av året. Endringskolonnen viser bevegelsene som er ført i kapitalregnskapet gjennom S-rapporten i regnskapsåret. I note 9 fremkommer, for økt sporbarhet, også en kolonne med referanse til statskonto. Gjeldsforvaltningens transaksjoner synliggjøres mot balansen gjennom året (dette gjennomføres teknisk med motpost i en underkonto til konto for forskyvning i balansen, jf. artskonto 1984, statskonto 980016 i spesifikasjoner i note C og note 9). Også Finansdepartementet (716001) har enkelte kapitalregnskapskontoer som vil inngå i S-rapport når det er transaksjoner. Dette omfatter blant annet garanti- og risikoavsetninger i kapitalregnskapets kontogruppe 84 *Deposita og avsetninger*.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsen punkt 3.4.2 – grunnleggende prinsipper for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp *)
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet **)

*) Renteterminer på rentebytteavtaler utgifts-/inntektsføres netto på artskonto 857 (kapittel 1650, post 89), og føringene avviker således fra bruttoprinsippet.

***) Statsgjeldsforvaltningen har unntak fra kontantprinsippet for periodisering av over-/underkurs knyttet til statsobligasjonslån. Over-/underkurs balanseføres og avsettes i henhold til prinsippet om historisk kost på kontogruppe 77 i statsregnskapet, og utgifts-/inntektsføres (avskrives) lineært over lånets gjenværende løpetid.

Statsgjeldsforvaltningen er videre innvilget unntak fra bestemmelsene om betalingsformidling, nærmere bestemt pkt. 3.7 for terminbetalinger for statslån og ut- og innbetalinger ved forvaltning av porteføljen av rentebytteavtaler.

Finansdepartementet forvalter Norges eierandel i Den nordiske investeringsbank (NIB). Forvaltningen av garantiansvar knyttet til prosjektinvesteringslån og miljølåneordningen

oppfyller ikke fullt ut kravene i økonomireglementet. Den nordiske investeringsbank er et nordisk-baltisk fellestiltak, og bestemmelser om økonomistyring i staten kan derfor ikke uten videre legges til grunn. Forholdet er omtalt i Finansdepartementets budsjettproposisjon for 2017 (side 103, nest siste avsnitt).

Finansdepartementet er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Ordinære forvaltningsorganer (bruttobudsjettere virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin(e) konsernkonto(er) som tilsvarer netto bevilgning. Ved overgang til nytt år nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto.

Statsgjeldsforvaltningen har flere oppgjørskontoer utenfor ordinær konsernkontoordning, men hvor saldo er inkludert i toppkonto i Norges Bank. Disse inngår i avsnittet *Kapitalkontoer* under 6001* i bevilgningsrapporteringen, og bevegelsen presenteres tilsvarende som for ordinære oppgjørskontoer. Beholdninger knyttet til toppkonto inngår ikke som del av Finansdepartementets årsregnskap.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsenes punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen *Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet* er lik i begge oppstillingene.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapportering, en tilpasset midtre del som viser beholdningsendringer rapportert direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport, samt en nedre del som viser beholdninger Finansdepartementet står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Finansdepartementet har rapportert til statsregnskapet. Den stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som Finansdepartementet har fullmakt til å disponere. Kolonnen *Samlet tildeling* viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel og post. Avgitte tildelinger ved tildelingsbrev er ikke inkludert i kolonnen for samlet tildeling, jf. også omtale i note B.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter mv.) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsrapporteringen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. Eventuelle avgitte fullmakter framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Postene under kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning mv. viser i bevilgningsrapporteringen hva Finansdepartementet har regnskapsført. I kolonne for budsjett vises den totale tildelingen på disse postene.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Rapporteringen har også en tilpasset midtre del som viser beholdningsendringer rapportert direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport, samt en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Finansdepartementet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 8 til artskontorrapporteringen viser sammenhengen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen. I denne noten fremkommer også balansetall fra virksomhetens interne regnskap, herunder bokførte finansielle eiendeler og forpliktelser og bokførte fordringer og gjeld som ennå ikke er betalt, og som derfor ikke skal inngå i rapporteringen til statsregnskapet etter kontantprinsippet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2017							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling ¹⁾	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindretutt
471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning	71	Erstatningsansvar m.m	B		700 000	
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter	B		469 991	
1600	Finansdepartementet	01	Driftsutgifter	A, B	382 995 000	369 425 719	13 569 281
1600	Finansdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	77 086 000	46 708 942	30 377 058
1600	Finansdepartementet	70	Forskning på og almenopplysning om finansmarkedet	A, B	13 800 000	13 800 000	0
1608	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	11 863 000	11 804 666	58 334
1650	Statsgjeld, renter mv.	01	Driftsutgifter	A, B	44 613 000	37 794 547	6 818 453
1650	Statsgjeld, renter mv.	89	Renter og provisjon mv. på innenlandsk statsgjeld	A, B	8 868 450 000	8 833 286 442	35 163 558
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld	A, B	50 959 000 000	50 959 276 000	-276 000
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbanken	50	Tapsfond for miljølånordningen	A, B	20 000 000	20 000 000	0
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbanken	90	Innbetalt grunnkapital	A, B	114 630 000	114 629 711	289
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			14 387 290	
<i>Sum utgiftsført</i>					60 492 437 000	60 422 283 307	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2017	Merinntekt og mindreinntekt (-)
4600	Finansdepartementet	02	Diverse refusjoner	B	398 000	1 661 945	1 263 945
4600	Finansdepartementet	96	Tilbakeføring egenkapital Folketrygdforlaget		15 300 000	15 301 223	1 223
5341	Avdrag på utestående fordringer	95	Avdrag på lån til andre stater		300 000	424 672	124 672
5341	Avdrag på utestående fordringer	98	Avdrag på egenbeholdning statsobligasjoner		8 000 000 000	8 000 000 000	0
5351	Overføring fra Norges Bank	85	Overføring		17 726 000 000	17 725 862 367	-137 633
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	80	Av statskassens foliokonto i Norges Bank		176 380 000	180 914 529	4 534 529
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	82	Av innenlandske verdipapirer		1 567 050 000	1 567 047 404	-2 596
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	84	Av drittskredditt til statsbedrifter		75 050 000	47 325 918	-27 724 082
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	86	Renter av lån til andre stater		100 000	87 021	-12 979
5692	Utbytte av stats kapital i Den nordiske investeringsbanken	50	Utbytte		110 100 000	111 771 302	1 671 302
5693	Utbytte av aksjer i diverse selskaper mv.	85	Utbytte fra Folketrygdforlaget		700 000	720 000	20 000
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			36 691 274	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			371 641	
<i>Sum inntektsført</i>					27 671 378 000	27 688 179 296	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						32 734 104 012	
Kontogruppe							
63	Utlån og utestående fordringer			C		-424 672	
69	Egenbeholdning statspapirer			C		-3 805 000 000	
77	Over-/underkurs statspapirer			C		856 219 533	
80	Statsgjelden			C		-6 430 116 545	
84	Deposita og avsetninger			C		-102 520 295	
980016	Forskryvning i balansen			C		-42 958 851 328	
<i>Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport), statsgjeldforvaltning</i>						<i>-52 440 693 307</i>	
844016	Avsetninger, garantier mv. tapsfond i NIB (avsetning, jf. kap. 1670, post 50)					-20 000 000	
<i>Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport), ordinær drift</i>						<i>-20 000 000</i>	
Netto rapportert direkte i kapitalregnskapet (gjennom S-rapport)						-52 460 693 307	
Sum netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet						-19 726 589 295	
Kapitalkontoer							
60046401	Norges Bank KK / innbetalinger					17 859 107 471	
60046402	Norges Bank KK / utbetalinger					-537 887 952	
716001	Endring i mellomværende med statskassen					758 424	
60089703	Norges Bank KK / inn- og utbetalinger (statsgjeld)					-38 827 180	
6001*	Kontantbeholdning/oppgjørskonti (statsgjeld)					2 443 418 716	
716002	Endring i mellomværende med statskassen (statsgjeld)					19 817	
<i>Sum rapportert</i>						<i>0</i>	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)							
Konto	Tekst				2017	2016	Endring
627016	Egenkapitalinnskudd i Folketrygdforlaget				59 998 777	75 300 000	-15 301 223
629016	Innskudd i Den nordiske investeringsbanken (NIB)				476 832 350	362 202 639	114 629 711
840016	Risikoavsetning for norske garantier (NIB)				-16 000 000	-16 000 000	0
844016	Avsetninger, garantier mv. tapsfond i NIB				-44 237 424	-24 237 424	-20 000 000
716001	Mellomværende med statskassen				-12 452 235	-13 210 659	758 424
63	Utlån og utestående fordringer			C	4 724 293	5 148 965	-424 672
69	Egenbeholdning statspapirer			C	78 345 000 000	82 150 000 000	-3 805 000 000
77	Over-/underkurs statspapirer			C	-8 780 193 590	-9 636 413 123	856 219 533
80	Statsgjelden			C	-522 047 240 181	-515 617 123 636	-6 430 116 545
84	Deposita og avsetninger			C	-251 254 223	-148 733 928	-102 520 295
980016	Forskryvning i balansen			C	-42 958 851 328		-42 958 851 328
716002	Mellomværende med statskassen (statsgjeld)				19 817	0	19 817

¹⁾ Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
160001	16 570 000	366 425 000	382 995 000
160021	29 968 000	47 118 000	77 086 000
160070	0	13 800 000	13 800 000
160821 ¹⁾	3 965 000	7 898 000	11 863 000
165001	2 141 000	42 472 000	44 613 000
165089	0	8 868 450 000	8 868 450 000
165198	0	50 959 000 000	50 959 000 000
167050	0	20 000 000	20 000 000
167090	0	114 630 000	114 630 000

¹⁾ Direktoratet for økonomistyring (DFØ) ble for 2017 tildelt 10 055 000 kroner.

"Årets tildelinger" for Finansdepartementet er således redusert tilsvarende.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Merutgift (-)/ mindreutgift etter avgitt tildeling	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp ¹⁾	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
160001		13 569 281		13 569 281				13 569 281	18 321 250	13 569 281
160021	<i>Kan overføres</i>	30 377 058	-3 809 820	26 567 238	1 263 945			27 831 183	101 114 000	27 831 183
160070		0		0				Ikke aktuell		
160821 ²⁾	<i>Kan overføres</i>	58 334		58 334			1 500 000	1 558 334	33 617 000	1 558 334
165001		6 818 453		6 818 453				6 818 453	2 123 600	2 123 600
165089	<i>Overslagsbevilgning</i>	35 163 558		35 163 558				Ikke aktuell		
165198	<i>Overslagsbevilgning</i>	-276 000		-276 000				Ikke aktuell		
167050		0		0				Ikke aktuell		
167090		289		289				Ikke aktuell		

¹⁾ Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter

Finansdepartementet mottok for 2017 en belastningsfullmakt på kap. 0021 Statsrådet, post 01 Driftsutgifter på 550 000 kroner for utgiftsføring av reiseutgifter mv. for den politiske ledelsen i departementet. Belastningsfullmakten ble redusert til 500 000 kroner i løpet av 2017. Bruk av fullmakten fremkommer av bevilgningsrapporteringen med en utgiftsføring på 469 991 kroner.

Finansdepartementet har utgiftsført 700 000 kroner over kapittel 471, post 71 i henhold til rundskriv fra Justisdepartementet om erstatningskrav mot staten (Justisdepartementets ref. G-01/2017, 14/7129). Føringer fremkommer av bevilgningsrapporteringen.

Avgitte belastningsfullmakter

Konkurransetilsynet er i 2017 gitt fullmakt til å belaste Finansdepartementets kapittel 1600, post 21 med inntil 1,33 mill. kroner for å finansiere arbeidsgruppe for konkurranse på like vilkår, jf. brev av 6.4.17 (16/4862). Konkurransetilsynet benyttet 0,55 mill. kroner av belastningsfullmakten. Direktoratet for økonomistyring (DFØ) mottok i april 2017 (16/4028) belastningsfullmakt på inntil 4,3 mill. kroner på kapittel 1600, post 21 for å få på plass en løsning med innrapportering av regnskapstall fra nettobudsjetterte virksomheter i statsregnskapet. Videre ble DFØ gitt fullmakt til å belaste kapittel 1600, post 21 for inntil 1 mill. kroner til arbeidet med å utvikle og etablere en felles økonomimodell for departementene. DFØ benyttet nær 3,26 mill. kroner av belastningsfullmakten. Totalt 3,81 mill. kroner ble i 2017 benyttet av Finansdepartementets avgitte belastningsfullmakter på totalt 6,63 mill. kroner.

Stikkordet «kan overføres»

Finansdepartementets bevilgning på kapittel/post 160021 og 160821 er gitt med stikkordet *kan overføres*. Beløpene gjelder tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår og inngår i overførbart beløp til 2018.

Tildelinger (utgiftsført av andre)

²⁾ I tildelingsbrev for 2017 (16/4028 av 20.12.16) ble Direktoratet for økonomistyring (DFØ) tildelt 7,9 mill. kroner under kap. 1 608 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring, post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene ble øremerket publisering av data fra statsregnskapet (6,4 mill. kroner), videreføring av arbeidet med gevinstrealisering (0,1 mill. kroner) og arbeidet med felles økonomimodell for departementene (1,4 mill. kroner). I tillegg til tildelingsbrevet for 2017 (brev 16/4028 av 4.4.17) stilte Finansdepartementet ytterligere inntil 2,155 mill. kroner til disposisjon for DFØ på kap. 1608, post 21, knyttet til publiseringssprosjektet. Av total tildeling på 10 055 000 kroner benyttet DFØ 8 555 000 kroner. Det er i tildelingsbrevet ikke lagt til g runn at DFØ kan overføre ev mindreutgifter til 2018. Ubenyttet tildeling (1 500 000 kroner) er derfor presentert i egen kolonne "Merutgift/mindreutgift etter avgitt tildeling" for å gi en korrekt beregning av overførbart beløp for departementet.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Finansdepartementet har i 2017 fått fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1600, post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4600, post 02, jf. Innst. 5 S (2016-2017). Merinntekten på kap. 4600, post 02 i 2017 var 1 263 945 kroner.

Mulig overførbart beløp

Finansdepartementets ubrukte bevilgning på kapittel/post 160001 beløper seg til 13 569 281 kroner. Beløpene som står på kapittel/post 160021 og 160821, kan overføres i sin helhet da stikkordet *kan overføres* er knyttet til postene. Beløpene inngår i beregningen av mulig overførbart beløp til 2018. Beløp til mulig overføring på kapittel/post 165001 utgjør 2 123 600 kroner. Det er ikke aktuelt å overføre midler til 2018 fra andre utgiftsposter. I tabellen ovenfor gjelder dette kapittel/post 160070, 167050 og 167090, samt kapittel/post 165089 og 165198 under statsgjeldforvaltningen som har stikkord *overslagsbevilgning*.

**Note C Spesifisering av beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (statsgjelden).
Endringene er ført direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport**

Konto		2017	2016	Endring
635116	Andre utlån under Finansdepartementet	4 724 293	5 148 965	-424 672
<i>Sum 63 Utlån og utestående fordringer</i>		<i>4 724 293</i>	<i>5 148 965</i>	<i>-424 672</i>
691472	4,25% statslån 2006/2017 - egenbeholdning	0	7 610 000 000	-7 610 000 000
691473	4,5% statslån 2008/2019 - egenbeholdning	6 700 000 000	7 997 000 000	-1 297 000 000
691474	3,75% statslån 2010/2021 - egenbeholdning	6 920 000 000	7 500 000 000	-580 000 000
691475	2,00% statslån 2012/2023 - egenbeholdning	7 940 000 000	7 690 000 000	250 000 000
691476	3,00% statslån 2014/2024 - egenbeholdning	8 000 000 000	7 615 000 000	385 000 000
691477	1,75% statslån 2015/2025 - egenbeholdning	7 565 000 000	7 740 000 000	-175 000 000
691478	1,50% statslån 2016/2026 - egenbeholdning	7 930 000 000	7 980 000 000	-50 000 000
691479	1,75% statslån 2017/2027 - egenbeholdning	8 000 000 000	0	8 000 000 000
692502	Egenbeholdning statskasseveksler	25 290 000 000	28 018 000 000	-2 728 000 000
<i>Sum 69 Egenbeholdning statspapirer</i>		<i>78 345 000 000</i>	<i>82 150 000 000</i>	<i>-3 805 000 000</i>
770472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs	0	-714 894 728	714 894 728
770473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs	-3 324 457 541	-4 249 504 650	925 047 108
770474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs	-4 263 136 538	-4 521 347 280	258 210 742
770475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs	585 233 182	1 031 077 299	-445 844 117
770476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs	-1 178 843 959	-961 099 119	-217 744 840
770477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs	-656 150 183	-735 871 223	79 721 040
770478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs	-386 027 532	-432 600 000	46 572 468
770479	1,75% statslån 2017/2027. Overkurs/underkurs	-140 200 000	0	-140 200 000
771001	Underkurs statskasseveksler	269 160 000	370 205 000	-101 045 000
776472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	0	96 537 163	-96 537 163
776473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	192 514 534	288 771 801	-96 257 267
776474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	279 220 129	348 977 382	-69 757 253
776475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-88 329 082	-103 043 877	14 714 795
776476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-13 439 474	-15 357 898	1 918 423
776477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	95 986 860	107 977 005	-11 990 145
776478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	18 716 014	20 800 000	-2 083 986
776479	1,75% statslån 2017/2027. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-47 200 000	0	-47 200 000
777001	Underkurs egenbeholdning statskasseveksler	-123 240 000	-167 040 000	43 800 000
<i>Sum 77 Over-/underkurs statspapirer</i>		<i>-8 780 193 590</i>	<i>-9 636 413 123</i>	<i>856 219 533</i>
803000	Eldre, avdragsfri statsgjeld	-52 400	-52 400	0
803472	4,25% statslån 2006/2017	0	-50 959 276 000	50 959 276 000
803473	4,5% statslån 2008/2019	-84 000 000 000	-78 000 000 000	-6 000 000 000
803474	3,75% statslån 2010/2021	-83 000 000 000	-77 000 000 000	-6 000 000 000
803475	2,00% statslån 2012/2023	-62 000 000 000	-56 000 000 000	-6 000 000 000
803476	3,00% statslån 2014/2024	-48 000 000 000	-45 000 000 000	-3 000 000 000
803477	1,75% statslån 2015/2025	-39 000 000 000	-39 000 000 000	0
803478	1,50% statslån 2016/2026	-40 000 000 000	-37 000 000 000	-3 000 000 000
803479	1,75% statslån 2017/2027	-34 000 000 000	0	-34 000 000 000
805502	Statskasseveksler	-74 000 000 000	-76 000 000 000	2 000 000 000
808000	Kortsiktige kontolån	-58 047 187 781	-56 657 795 236	-1 389 392 545
<i>Sum 80 Statsgjelden</i>		<i>-522 047 240 181</i>	<i>-515 617 123 636</i>	<i>-6 430 116 545</i>
840016	Deposita og avsetninger under Finansdepartementet	-251 254 223	-148 733 928	-102 520 295
<i>Sum 84 Deposita og avsetninger</i>		<i>-251 254 223</i>	<i>-148 733 928</i>	<i>-102 520 295</i>
Sum beholdninger rapportert til kapitalregnskapet ²⁾		-452 728 963 700	-443 247 121 722	-9 481 841 979
980016	Statsgjeld - forskyvning i balansen ¹⁾	-42 958 851 328		
<i>Sum 98 Forskyvning i balansen</i>		<i>-42 958 851 328</i>		
Sum beholdninger rapportert til kapitalregnskapet, inkl. konto for forskyvning i balansen		-495 687 815 029		

¹⁾ Gjeldsforvaltningens transaksjoner synliggjøres mot balansen gjennom året. Dette gjennomføres teknisk med motpost i en underkonto til konto for forskyvning i balansen. Føring mot avslutningskonto (egenkapital) gjøres sentralt på bakgrunn av føring på konto for forskyvning i balansen etter avsluttet regnskapsår, og konto 980016 presenteres således uten saldo i sammenligningsåret. I årsregnskapet for 2016 var beløp på konto 980016 før sentral avslutningspostering kredit 14 777 629 663 kroner.

²⁾ Se også *Sum beholdninger rapportert til statsregnskapet* i note 9 til artskontorrapporteringen.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2017

	Note	2017	2016
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	1 661 960	2 786 645
Andre innbetalinger		0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		1 661 960	2 786 645
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	299 357 669	255 139 261
Andre utbetalinger til drift	3	166 084 901	156 769 688
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		465 442 571	411 908 948
Netto rapporterte driftsutgifter		463 780 611	409 122 304
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 459 798	5 773 024
Utbetaling til kjøp av aksjer mv.			0
Kapitalinnskudd - netto endring	5	99 328 488	0
Utbetaling av finansutgifter	4	1 495	5 461
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		100 789 782	5 778 485
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		100 789 782	5 778 485
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	17 838 353 669	26 685 468 777
Renteinntekt til statskassen (statsgjeld)	6	1 795 374 872	1 762 887 824
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		19 633 728 541	28 448 356 601
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	13 800 000	13 400 000
Avsetning til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)	7	20 000 000	20 000 000
Rentekostnad for statskassen (statsgjeld)	7	8 833 286 442	10 825 237 777
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		8 867 086 442	10 858 637 777
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		371 626	374 531
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	2	36 691 274	31 418 967
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		14 387 290	14 419 515
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-22 675 610	-17 373 984
Netto endring balanseposter			
Finansielle anleggsmidler/Obligasjoner (omsettelige verdipapirer)	9	-1 384 192 596	7 942 184 791
Finansielle anleggsmidler/Andre langsiktige fordringer	9	-424 672	-370 337
Kortsiktige finansinvesteringer	9	-2 684 200 000	6 118 840 000
Statsgjeldforvaltning/Forskyvning i balansen	9	0	0
Langsiktig gjeld/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)	9	-5 820 066 871	-44 939 144 095
Kortsiktige lån/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)	9	1 898 955 000	9 773 880 000
Kortsiktige lån/Annen gjeld til finansinstitusjoner	9	-1 491 912 840	2 405 630 859
<i>Netto endring balanseposter statsgjeldforvaltning</i>		-9 481 841 979	-18 698 978 782
Avsetning til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)	7	-20 000 000	-20 000 000
Utbetaling av avsatte midler til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)		0	27 618 687
<i>Netto endring balanseposter (NIB)</i>		-20 000 000	7 618 687
Netto endring balanseposter		-9 501 841 979	-18 691 360 095
Netto rapportert til bevilgnings- og kapitalregnskapet		-19 726 589 295	-35 883 552 114
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld			
		2017	2016
Fordringer	8	37 800	38 667
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk	8	-12 054 291	-12 708 294
Skyldige offentlige avgifter	8	-407 988	-532 706
Annen gjeld	8	-7 939	-8 326
Sum mellomværende med statskassen		-12 432 418	-13 210 659

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyrer	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Refusjon vedrørende utlån arbeidskraft	0	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (refusjoner Norad m.m.)	1 661 960	2 786 645
Sum salgs- og leieinnbetalinger	1 661 960	2 786 645
<i>Andre innbetalinger</i>	0	0
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	1 661 960	2 786 645

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2017	31.12.2016
Lønn ¹⁾	234 905 765	220 759 207
Arbeidsgiveravgift ¹⁾	36 691 274	31 418 967
Pensjonsutgifter ¹⁾	24 243 093	0
Sykepenger og andre refusjoner	-3 419 255	-5 800 060
Andre ytelser	6 936 793	8 761 147
Sum utbetalinger til lønn	299 357 669	255 139 261

¹⁾ Det ble fra 2017 innført en forenklet pensjonspremieordning for ordinære statlige forvaltningsorganer. Disse skal fra 2017 budsjettere og betale pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), jf. rundskriv R-118/2016. Tidligere var hovedregelen at denne pensjonspremien ble håndtert samlet på sentralt budsjettkapittel under SPK. Statlige virksomheter skal fra 2017 bokføre og rapportere en arbeidsgiverandel på *12 prosent* og en medlemsandel på *to prosent* i samme periode som lønn utbetales til arbeidstaker. Virksomhetene skal også beregne og bokføre arbeidsgiveravgift av pensjonspremien. Virksomhetene er budsjettmessig kompensert for omleggingen i innføringsåret.

Som følge av nevnte omlegging er samlede driftsutgifter til lønn økt med om lag 32 mill. kroner ved sammenligning av regnskapstall for 2017 med 2016. I spesifikasjonen ovenfor fremkommer pensjonsutgifter med 24,2 mill. kroner. Dette representerer *arbeidsgiverandelen* på 12 prosent av pensjonsgrunnlaget. Ved at ordningen med "nettolønn" i staten er avvirket i 2017 (dvs. den regnskapsmessige *netto* håndtering av 2 prosent *medlemsandel*), vil også linjen for ordinær lønn i 2017 påvirkes med en økning på ca. 4 mill. kroner sammenlignet med året før. For arbeidsgiveravgiften er det en økning på ca. 4 mill. kroner sammenlignet med året før. Arbeidsgiveravgift beregnes i 2017 av *brutto* lønn og av arbeidsgiverandelen av pensjonspremien.

Antall årsverk:

285

282

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	27 268 660	28 233 035
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	2 094 688	743 123
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 126 775	970 110
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	135 607	233 220
Mindre utstyrsanskaffelser	1 460 534	1 407 445
Leie av maskiner, inventar og lignende	6 939 604	5 887 361
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne *)	61 304 292	57 017 942
Reiser og diett	7 133 562	7 944 394
Øvrige driftsutgifter **)	18 826 634	16 949 943
Driftsutgifter statsgjeld ***)	37 794 547	37 383 115
Sum andre utbetalinger til drift	166 084 901	156 769 688

*) Spesifikasjon av konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	31.12.2017	31.12.2016
Kjøp av tjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	255 333	14 965
Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	3 708 496	2 600 933
Driftsavtaler IKT	2 848 889	1 778 289
DSS - IKT driftstjenester	2 113 923	1 500 273
Kjøp av tjenester til rekruttering	887 584	695 570
Innleid personell fra vikarbyrå o.l.	3 409 180	3 751 044
Bistand ifm. forvaltningen av SPU ¹⁾	3 677	2 367 026
Kjøp av tjenester til Etikkrådet	5 440 354	4 630 914
Ledelsesutviklingskostnader	421 256	512 745
Forsknings- og utredningsoppdrag		
Concept programmet NTNU	10 576 500	10 332 000
Tildeling NFR - Skatteøkonomisk forskning	10 000 000	9 000 000
Andre forsknings- og utredningsoppdrag	5 646 268	1 860 812
Oversettelses- og tolketjenester	590 588	1 324 208
Kjøp av tjenester fra SSB (modellavtaler og lignende)	9 621 080	9 276 132
Annen bistand	5 781 165	7 373 030
Sum	61 304 292	57 017 942

***) Spesifikasjon av øvrige driftsutgifter	31.12.2017	31.12.2016
Kontorrekvisita	1 173 616	1 417 579
Trykksaker	2 859 395	2 866 691
Annonser, kunngjøringer	465 323	217 239
Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	4 068 058	3 209 352
Telefoni og datakommunikasjon, samband, internett, porto	1 805 174	1 300 871
Kurs og seminarer	2 721 421	2 903 687
Andre driftsutgifter	5 733 647	5 034 522
Sum	18 826 634	16 949 943

****) Spesifikasjon av driftsutgifter statsgjeld	31.12.2017	31.12.2016
Leie av datasystemer (årlige lisenser m.m.)		-
Elektronisk databasesøk og info.henting	454 469	503 323
Kjøp av tjenester fra eksterne (Norges Bank m.fl.)	28 782 027	28 530 782
Banktjenester m.m. (herunder drift av konsernkontoordningen)	8 556 665	8 347 342
Andre driftsutgifter	1 386	1 669
Sum	37 794 547	37 383 115

¹⁾ Nedgangen i utgifter ifm forvaltningen av SPU fra 2016 til 2017 skyldes bl.a. utsatte frister for levering av rapporter samt forsinkelser i fakturering fra leverandør.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	1 495	5 461
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	1 495	5 461

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 459 798	5 773 024
Andre utgiftsførte investeringer	0	0
Sum utbetaling til investeringer	1 459 798	5 773 024

	31.12.2017	31.12.2016
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer mv.</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Utbetaling av innskuddskapital til Den nordiske investeringsbanken (NIB) ¹⁾	114 629 711	0
Tilbakeført egenkapital fra Folketrygdfondet ²⁾	-15 301 223	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	99 328 488	0

¹⁾ Den nordiske investeringsbanken (NIB) foretok i 2017 kapitalinnkalling fra alle eiere. Innskutt kapital i NIB er etter dette bokført i kapitalregnskapet med 476,8 mill. kroner, jf. oppstillingen av bevilgningsrapportering, beholdninger til kapitalregnskapet.

²⁾ Det ble i 2017 fattet vedtak om kapitalnedsettelse i Folketrygdfondet fra 75,3 mill. kroner til 60 mill. kroner, jf. oppstilling av bevilgningsrapportering, beholdninger rapportert til kapitalregnskapet.

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2017	31.12.2016
Gebyrer som ikke inngår som driftsinntekt (garantiprovisjon)	0	0
Overføring fra overskuddsfond i Norges Bank	17 725 862 367	26 588 793 551
Øvrig utbytte		
Fra Den nordiske investeringsbanken (NIB)	111 771 302	95 315 226
Fra Folketrygdfondet	720 000	1 360 000
Andre inntekter	0	0
Renteinntekter til statskassen (statsgjeld) ¹⁾	1 795 374 872	1 762 887 824
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	19 633 728 541	28 448 356 601

¹⁾ Kapittel 5605 i oppstilling av bevilgningsrapporteringen gir en spesifisering av renteinntektene til statskassen.

Ved en feil i systemene hos Norges Bank ble det ikke foretatt renteberegning for de to siste dagene i 2017. Feilen ble korrigeret i januar 2018. Renter av innestående på statens foliokonto for disse dagene, 2,2 mill. kroner, er likevel ført i statsregnskapet i 2017 for å gi et korrekt bilde av statens renteinntekter.

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2017	31.12.2016
Avsetning til tapsfond for miljølåneordningen (NIB)	20 000 000	20 000 000 ¹⁾
Forskning og allmennopplysning om finansmarkedet	13 800 000	13 400 000
Rentekostnad for statskassen (statsgjeld) *)	8 833 286 442	10 825 237 777
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	8 867 086 442	10 858 637 777

*) Spesifikasjon av rentekostnad for statskassen	31.12.2017	31.12.2016
Rentekostnad knyttet til statsobligasjoner, gjeld og egenbeholdning	8 986 032 710	9 355 885 161
Rentekostnad knyttet til statskasseveksler, gjeld og egenbeholdning	454 335 871	690 795 344
Rentekostnad knyttet til kontolån til statskassen	17 639 143	14 643 245
Rentekostnad knyttet til kontolån fra ordinære fond ²⁾	2 115 958 324	4 013 510 119
Rentekostnad knyttet til rentebytteavtaler i NOK, herunder renter av sikkerhetsstillelse	-2 740 679 606	-3 249 494 649
Returnerte uavhentede kupongrenter fra foreldet utenlandslån	0	-101 444
Sum	8 833 286 442	10 825 237 777

¹⁾ Både i 2016 og i 2017 ble det avsatt 20,0 mill. kroner til tapsfond for miljølåneordningen (NIB), jf. kap. 1670, post 50. I 2016 ble det utbetalt 27,6 mill. kroner til NIB fra avsetningskontoen, jf. *netto endring balanseposter* i oppstillingen av artskontorapporteringen for 2016.

Det ble ikke foretatt noen utbetalinger fra avsetningskontoen i 2017.

²⁾ Som et ledd i avviklingen av Klimafondet ble rentesats for innskudd satt til null i 2017. Dette er i hovedsak årsaken til nedgangen på ca. 1,9 mrd. kroner i rentekostnad for statskassen fra 2016 til 2017.

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen¹⁾

	31.12.2017	31.12.2017	
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Egenkapitalinnskudd i Folketrygdfondet	59 998 777	0	59 998 777
Innskudd i Den Nordiske Investeringsbank	476 832 350	0	476 832 350
<i>Sum</i>	536 831 127	0	536 831 127
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	37 800	37 800	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	37 800	37 800	0
Langsiktig gjeld			
Risikoavsetning for norske garantier (NIB)	-16 000 000	0	-16 000 000
Avsetning, garantier mv. tapsfond i NIB	-44 237 424	0	-44 237 424
<i>Sum</i>	-60 237 424	0	-60 237 424
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-8 496 296	0	-8 496 296
Leverandørgjeld ²⁾	-2 294 346	0	-2 294 346
Skyldig skattetrekk	-12 054 291	-12 054 291	0
Skyldige offentlige avgifter	-405 505	-407 988	2 483
Annen kortsiktig gjeld	-7 939	-7 939	0
<i>Sum</i>	-23 258 377	-12 470 218	-10 788 160
Sum	453 373 125	-12 432 418	465 805 543

¹⁾ Statsgjeldsforvaltningens mellomværende pr. 31.12.17 er 19 817 kroner. Balanseposter for statsgjelden inngår ikke i oppsettet ovenfor. Se note 9 for oppstilling av statsgjeldens eiendeler og gjeld.

²⁾ Omfatter leverandørgjeld fra fakturaer med fakturadato i 2017, som er bokført i 2018. Summen av disse fakturaer er i internregnskapet avsatt på periode 12 i 2017.

Note 9 Spesifisering av beholdninger rapportert på balanseposter (statsgjelden)
Endringene er ført direkte i kapitalregnskapet gjennom S-rapport

Artskonto	Statskonto		2017	2016	Endring
134	691472	4,25% statslån 2006/2017 - egenbeholdning	0	7 610 000 000	-7 610 000 000
134	691473	4,5% statslån 2008/2019 - egenbeholdning	6 700 000 000	7 997 000 000	-1 297 000 000
134	691474	3,75% statslån 2010/2021 - egenbeholdning	6 920 000 000	7 500 000 000	-580 000 000
134	691475	2,00% statslån 2012/2023 - egenbeholdning	7 940 000 000	7 690 000 000	250 000 000
134	691476	3,00% statslån 2014/2024 - egenbeholdning	8 000 000 000	7 615 000 000	385 000 000
134	691477	1,75% statslån 2015/2025 - egenbeholdning	7 565 000 000	7 740 000 000	-175 000 000
134	691478	1,50% statslån 2016/2026 - egenbeholdning	7 930 000 000	7 980 000 000	-50 000 000
134	691479	1,75% statslån 2017/2027 - egenbeholdning	8 000 000 000	0	8 000 000 000
134	776472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	0	96 537 163	-96 537 163
134	776473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	192 514 534	288 771 801	-96 257 267
134	776474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	279 220 129	348 977 382	-69 757 253
134	776475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-88 329 082	-103 043 877	14 714 795
134	776476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-13 439 474	-15 357 898	1 918 423
134	776477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	95 986 860	107 977 005	-11 990 145
134	776478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	18 716 014	20 800 000	-2 083 986
134	776479	1,75% statslån 2017/2027. Overkurs/underkurs - egenbeholdning	-47 200 000	0	-47 200 000
Sum 134 Finansielle anleggsmidler/Obligasjoner (omsettelige verdipapirer)			53 492 468 981	54 876 661 577	-1 384 192 596
139	635116	Andre utlån under Finansdepartementet	4 724 293	5 148 965	-424 672
Sum 139 Finansielle anleggsmidler/Andre langsiktige fordringer			4 724 293	5 148 965	-424 672
180	692502	Egenbeholdning statskasseveksler	25 290 000 000	28 018 000 000	-2 728 000 000
180	777001	Underkurs egenbeholdning statskasseveksler	-123 240 000	-167 040 000	43 800 000
Sum 180 Kortsiktige finansinvesteringer			25 166 760 000	27 850 960 000	-2 684 200 000
1984		Statsgjeld - forskyvning i balansen	0	0	0
Sum 1984			0	0	0
Sum 1 Eiendeler			78 663 953 274	82 732 770 542	-4 068 817 268
221	770472	4,25% statslån 2006/2017. Overkurs/underkurs	0	-714 894 728	714 894 728
221	770473	4,5% statslån 2008/2019. Overkurs/underkurs	-3 324 457 541	-4 249 504 650	925 047 108
221	770474	3,75% statslån 2010/2021. Overkurs/underkurs	-4 263 136 538	-4 521 347 280	258 210 742
221	770475	2,00% statslån 2012/2023. Overkurs/underkurs	585 233 182	1 031 077 299	-445 844 117
221	770476	3,00% statslån 2014/2024. Overkurs/underkurs	-1 178 843 959	-961 099 119	-217 744 840
221	770477	1,75% statslån 2015/2025. Overkurs/underkurs	-656 150 183	-735 871 223	79 721 040
221	770478	1,50% statslån 2016/2026. Overkurs/underkurs	-386 027 532	-432 600 000	46 572 468
221	770479	1,75% statslån 2017/2027. Overkurs/underkurs	-140 200 000	0	-140 200 000
221	803000	Den eldre, avdragsfrie statsgjeld	-52 400	-52 400	0
221	803472	4,25% statslån 2006/2017	0	-50 959 276 000	50 959 276 000
221	803473	4,5% statslån 2008/2019	-84 000 000 000	-78 000 000 000	-6 000 000 000
221	803474	3,75% statslån 2010/2021	-83 000 000 000	-77 000 000 000	-6 000 000 000
221	803475	2,00% statslån 2012/2023	-62 000 000 000	-56 000 000 000	-6 000 000 000
221	803476	3,00% statslån 2014/2024	-48 000 000 000	-45 000 000 000	-3 000 000 000
221	803477	1,75% statslån 2015/2025	-39 000 000 000	-39 000 000 000	0
221	803478	1,50% statslån 2016/2026	-40 000 000 000	-37 000 000 000	-3 000 000 000
221	803479	1,75% statslån 2017/2027	-34 000 000 000	0	-34 000 000 000
Sum 221 Annen langsiktig gjeld/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)			-399 363 634 970	-393 543 568 100	-5 820 066 871
232	805502	Statskasseveksler	-74 000 000 000	-76 000 000 000	2 000 000 000
232	771001	Underkurs statskasseveksler	269 160 000	370 205 000	-101 045 000
Sum 232 Kortsiktige lån/Obligasjonslån (omsettelige verdipapirer)			-73 730 840 000	-75 629 795 000	1 898 955 000
239	808000	Kortsiktige kontolån	-58 047 187 781	-56 657 795 236	-1 389 392 545
239	840016	Deposita og avsetninger under Finansdepartementet	-251 254 223	-148 733 928	-102 520 295
Sum 239 Kortsiktige lån/Annen gjeld til finansinstitusjoner			-58 298 442 004	-56 806 529 164	-1 491 912 840
Sum 2 Virksomhetskapital og gjeld			-531 392 916 974	-525 979 892 264	-5 413 024 711
Sum beholdninger rapportert til statsregnskapet			-452 728 963 700	-443 247 121 722	-9 481 841 979

¹⁾ Framkommer av bevilgningsoppstilling, jf. kap. 5341, post 98.

²⁾ Framkommer av bevilgningsoppstilling, jf. kap. 5341, post 95.

³⁾ Framkommer av bevilgningsoppstilling, jf. kap. 1651, post 98.

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler
Berit Lervåg 21540922
Vår dato 18.04.2018
Deres dato
Vår referanse 2017/00915-17
Deres referanse

FINANSDEPARTEMENTET
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Revisjon av årsregnskapet for Finansdepartementet 2017

Vedlagt følger revisjonsberetningen for Finansdepartementets årsregnskap for 2017.

Riksrevisjonen har revidert virksomhetens regnskap i samsvar med lov og instruks om Riksrevisjonen og internasjonale standarder for offentlig revisjon.

Offentliggjøring av revisjonsberetning

Revisjonsberetningen er Riksrevisjonens konklusjon på gjennomført finansiell revisjon. Denne revisjonen omfattes ikke av bestemmelsen om utsatt offentlighet i lov om Riksrevisjonen § 18 2. ledd.

Riksrevisjonen vil derfor oppfordre til at revisjonsberetningen publiseres sammen med årsregnskapet.

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Line Andreassen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur.

FINANSDEPARTEMENTET
Org. nr.: 972417807

Riksrevisjonens beretning

Til Finansdepartementet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Finansdepartementets årsregnskap for 2017. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2017.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 32 734 104 012 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Finansdepartementets årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2017 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2017, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller

utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde

Vi kommuniserer med ledelsen og informerer blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss med moderat sikkerhet om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 18.04.2018

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Line Andreassen
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur